

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ
НОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ДЛЯ
ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
ВИЩИХ АГРАРНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ
III-IV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ УКРАЇНИ**

Матеріали Третьої міжнародної науково-методичної конференції

(Білоцерківський державний аграрний університет
Біла Церква, 29-30 березня 2001р.)

Програма Tempus-Tacis проект "AGFED"

Біла Церква – Ексетер – Гіссен

2001

**CONCEPTUAL BASES OF NEW CURRICULA
FORMATION FOR ECONOMIC SPECIALITIES AT
UKRAINE HIGHER EDUCATIONAL
INSTITUTIONS OF 3-4 ACCREDITATION LEVELS**

Proceeding of Third International scientific-methodical conference

(Bila Tserkva State Agrarian University, 29-30 March, 2001)

EU Tempus Tacis JEP "AGFED"

Bila Tserkva – Exeter – Giessen

2001

“Управлінський облік” розрахований для спеціальностей 7.050106 “Облік та аудит”, 7.050104 “Фінанси”, 7.050107 “Економіка і підприємництво”. Для спеціальності “Облік та аудит” запропоновано ввести курс з 6 по 7 семестри, на 7 семестрі як результат практики написати курсову роботу. Для решти спеціальностей курс потрібно б було ввести на 7 семестрі (гадаю, одного семестру було б достатньо).

УДК 4И :159.954

ЛОБАЧОВА С.В., асистент, БДАУ

ОБРАЗНА ПАМ'ЯТЬ ТА МЕХАНІЗМ ЇЇ ДІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Пам'ять бере участь у різних видах людської діяльності, у них формується і проявляється, ними й зумовлюється.

Залежно від того, які процеси пам'яті включаються у структуру діяльності, як вони пов'язані з її цілями та засобами, розрізняють мимовільну і довільну пам'ять. Відповідно до того, що запам'ятовується і як відтворюється, яка діяльність переважає, – пам'ять розподіляють на рухову, емоційну, образну, словесно-логічну (Перепелиця П.С.). Мимовільна і довільна пам'ять виявляються у двох формах – чуттєво-образній та логічно-смісловій. Перша з них оперує переважно уявленнями, друга – поняттями. Для людини логічно-смісловий вид пам'яті є вищою її формою.

Мимовільна пам'ять передусє довільній і є необхідною умовою її виникнення. Лише маючи певний досвід у запам'ятовуванні й формуванні пізнавальних дій, людина може плідно розвивати спеціальні мнемічні дії, продуктивну (довільну) пам'ять. Однак, мимовільна пам'ять і після цього не втрачає свого значення, удосконалюється у взаємодії з довільною і набуває ще більшої ефективності.

Мимовільна пам'ять є неусвідомлюваною, адже при такому запам'ятовуванні людина не докладає додаткових зусиль і запам'ятовування відбувається мимоволі, а іноді й навіть всупереч волі людини. У той же час вона є безпосередньою, оскільки під час запам'ятовування людина не користується будь-якими додатковими прийомами, методами і засобами. Зорові, слухові, рухові та інші аналізатори довільної пам'яті іноді бувають нав'язливими і навіть можуть заважати пригадуванню чогось потрібного. Ось чому при організації навчальної роботи слід враховувати особливості ненавмисного запам'ятовування, намагатися використовувати позитивні особливості ненавмисного запам'ятовування (швидкість і якість запам'ятовування, відсутність

емоційного напруження у студентів). Завдяки довільній пам'яті, на наш погляд, студенти можуть оволодіти новим, досить значними об'ємом матеріалу без значних зусиль і затрат часу. Звідси – відсутність стресів на заняттях, впевненість у своїх силах, розумова робота стає творчою. Зникає необхідність витрачати час на заучування (багаторазове повторювання), а час, відведений для заняття, вивільняється для більш продуктивної діяльності.

Мозок людини складається з двох півкуль. Праву умовно можна назвати образною, ліву – словесною. Права – це емоції, ліва – розум. Мозок звик сприймати навколишній світ таким, яким він є насправді – у всій різноманітності кольорів, звуків, запахів тощо. При мимовільному запам'ятовуванні активно працює образна пам'ять – сприйнявши що-небудь, у правій півкулі мозок створює образ-модель, у лівій – відповідні слова. Сприймає таким чином запам'ятовується органічно і природно, а отже, швидко і надовго. Користуючись образною пам'яттю, людина відтворює сприйняте нею не словами, а образами, тобто, продовжує “бачити”, створювати в уяві, а потім підбирає слова до того, що вона відчуває. За визначенням П.С.Перепелиці, запам'ятовування – це закріплення образів сприймання, уявлень, думок, дій і переживань і зв'язків між ними через контакти нових даних з набутим раніше досвідом. Отже, розвиваючи образну пам'ять студентів, можна досягти того, що вони зможуть засвоювати більшу кількість інформації за одиницю часу, тобто, зросте ефективність навчання.

З розвитком суспільства змінюються джерела і шляхи надходження інформації до людського мозку. Це позначилось і на методиках вивчення іноземних мов, адже відомо, що однією з умов оволодіння мовою є створення словникового запасу, тобто запам'ятовування нових слів. З цієї точки зору більшість інформації подається учням в “усіченому” вигляді – текст підручника, голос диктора тощо, а отже, в одній півкулі враження відкладається, а в іншій у цей час – порожнеча. Звідси – неконтрольоване забування, дефекти уваги, прогалини пам'яті. “Усічення” інформації, що надходить до мозку, на нашу думку, нищить так зване “дитяче сприйняття”.

Щодо вивчення іноземних мов, то ні для кого не секрет, що діти оволодівають іноземною мовою швидше і довше зберігають слова у пам'яті, ніж дорослі. Згідно з результатами опитування (Nature, 1997), 9 з 10 дорослих зазнають труднощів при запам'ятовуванні іноземних слів і виразів тоді як діти, як відомо, оволодівають мовами швидше і успішніше.

Доросла людина розмовляє рідною мовою вільно, оскільки основна частина словникового запасу накопичена нею в дитинстві та юності, коли образна пам'ять домінувала над логічно-сисловою. Але ж механізми мовлення рідною та іноземною мовами дуже схожі. Суть експерименту з образною пам'яттю полягав у тому, щоб змусити працювати обидві півкулі головного мозку одночасно і навчитися сприймати навколишній світ усіма органами відчуття одночасно – так, як це вміють робити діти.

Першим етапом нашого досліджу було тестування. Це дало змогу визначити мнемічні можливості студентів. У подальшому таке тестування проводилося раз на два тижні. Це, на наш погляд, дає змогу не лише протестувати рівень запам'ятовування, а й порівняти отримані результати з попередніми, що є важливим стимулом для студентів у їх подальших заняттях.

Так, у групі, де англійська мова вивчалася перший рік, студентам дослідної і контрольної груп пропонували вивчити 10 кольорів. У контрольній групі слова були написані на дошці і студентам пропонували вивчити їх шляхом повторювання. У дослідній групі слова написали на картках, причому, кожне слово було написано на картці того кольору, який воно означає, а поруч – форма предмета, який має цей колір (на картці із зеленим кольором – листок, на білій картці – сніжинка і т.д.). У контрольній групі студентам знадобилося 12 повторів, щоб запам'ятати назви кольорів, а в контрольній – 7.

Згодом, при вивченні, скажімо, теми “Місто”, студентам пропонували заплосити очі й уявити, що вони прямують вулицею, проходячи повз магазин, кінотеатр, палац культури, пам'ятник тощо, а викладач або диктор зачитує опис вулиці (міста). Результати тестування після вивчення теми свідчать про те, що створення в уяві картини міста, вулиці, використання картинок з їх зображенням сприяє кращому запам'ятовуванню нових іноземних слів. А згодом, коли слід було відтворити опис міста, студентам пропонували спочатку уявити картинку, створену ними, і паралельно з цим пригадувати нові слова. Аналіз правильно відтворених слів та результати опитування студентів свідчать про те, що такий спосіб запам'ятовування нових та закріплення вивчених раніше слів є більш ефективним порівняно багаторазовим повторюванням.

Тому на заняттях з іноземної мови ми намагаємося організувати роботу таким чином, щоб змусити працювати образну пам'ять, уяву, якомога більше каналів сприйняття нових слів. Образна пам'ять, на нашу думку, штучно викликає відчуття, яких бракує для повного і цілісного сприйняття слова, доповнюючи “усічену” інформацію до повноцінного образу, що викликав це відчуття, а отже, сприяє кращому запам'ятовуванню іншомовних слів.

УДК 37.013.8:378.1(07):330

ЛЕБІДЬ Ю. Ф., асистент кафедри іноземних мов, БДАУ

ЗНАЧЕННЯ ТА ВПЛИВ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ НА ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Особливість економічної освіти полягає в тому, що її отримують скрізь, де б людина на була та чим не займалася. Проте в навчанні не можливо

ДОДАТОК

Біляєв М.О. Політологія в системі професійної підготовки спеціаліста економічного профілю.....	161
Галушко О.В. Досвід функціонування ринку засобів захисту рослин в країнах з розвинутою економікою.....	162
Задворний А.С. Концептуальні підходи до викладання курсу “Організація виробництва в аграрних формуваннях”.....	166
Козак Т.І. Роль і місце дисципліни “Банківська справа “ у ринковій економіці.....	169
Корчак В.Я. Роль і місце дисципліни “Фінансовий менеджмент” у підготовці фахівців з менеджменту та економіки і підприємництва.....	171
Купчик Л.Д. Концептуальні положення створення ресурсних центрів та вплив на інформатизацію навчального процесу у вузах.....	173
Людвенко Д.В. Роль та місце управлінського обліку у підготовці фахівців з менеджменту та економіки і підприємництва.....	175
Лобачова С.В. Образна пам’ять та механізм її дії у процесі навчання іноземних мов.....	177
Лебідь Ю. Ф. Значення та вплив народної педагогіки на підготовку фахівців економічних дисциплін.....	180
Мартинишин Я.М., Непочатенко А.В. Взаємодія Білоцерківського державного аграрного університету з технікумом м’ясної і молочної промисловості та шляхи її удосконалення.....	182
Мартузасва О.М. Роль і місце бухгалтерського обліку у підготовці фахівців з менеджменту та економіки і підприємництва.....	183
Матвєєва Г.Ю. Ринок праці та підготовка фахівців з економіки і підприємництва.....	186
Никоненко Я.Б. Реформування агропромислового комплексу і підготовка спеціалістів нового покоління.....	189
Рибак Н.О. Грицай Н.А. Вербицька Л.П. Економічна теорія в системі економічних наук.....	191
Розумнюк І.В. Використання економіко-математичних методів при викладанні маркетингу.....	194
Сидоренко А. І. Мікро- і макроекономіка та підготовка фахівців з менеджменту.....	195
Сорока П.М., Швиденко М.З. Про введення спеціальності «Інформаційні системи у менеджменті» у вищих аграрних закладах освіти з метою підготовки фахівців для підприємств і організацій АПК.....	197
Співак І.М. Збільшення обсягу самостійної роботи в навчальному процесі для інвалідів: шляхи реалізації.....	199